

**Лекція 6.
Цикл for.
Оператори break та continue**

У мові Сі є два оператори, які реалізують цикл з **передумовою**:

- **while**
- **for**

Цикл **for** зручно використовувати, коли треба *перебрати інтервал чисел* або *«пробігтися»* по послідовності.

Цикл **for** називають ще:

- циклом з лічильником;
- циклом з параметром;

Синтаксис циклу **for**:

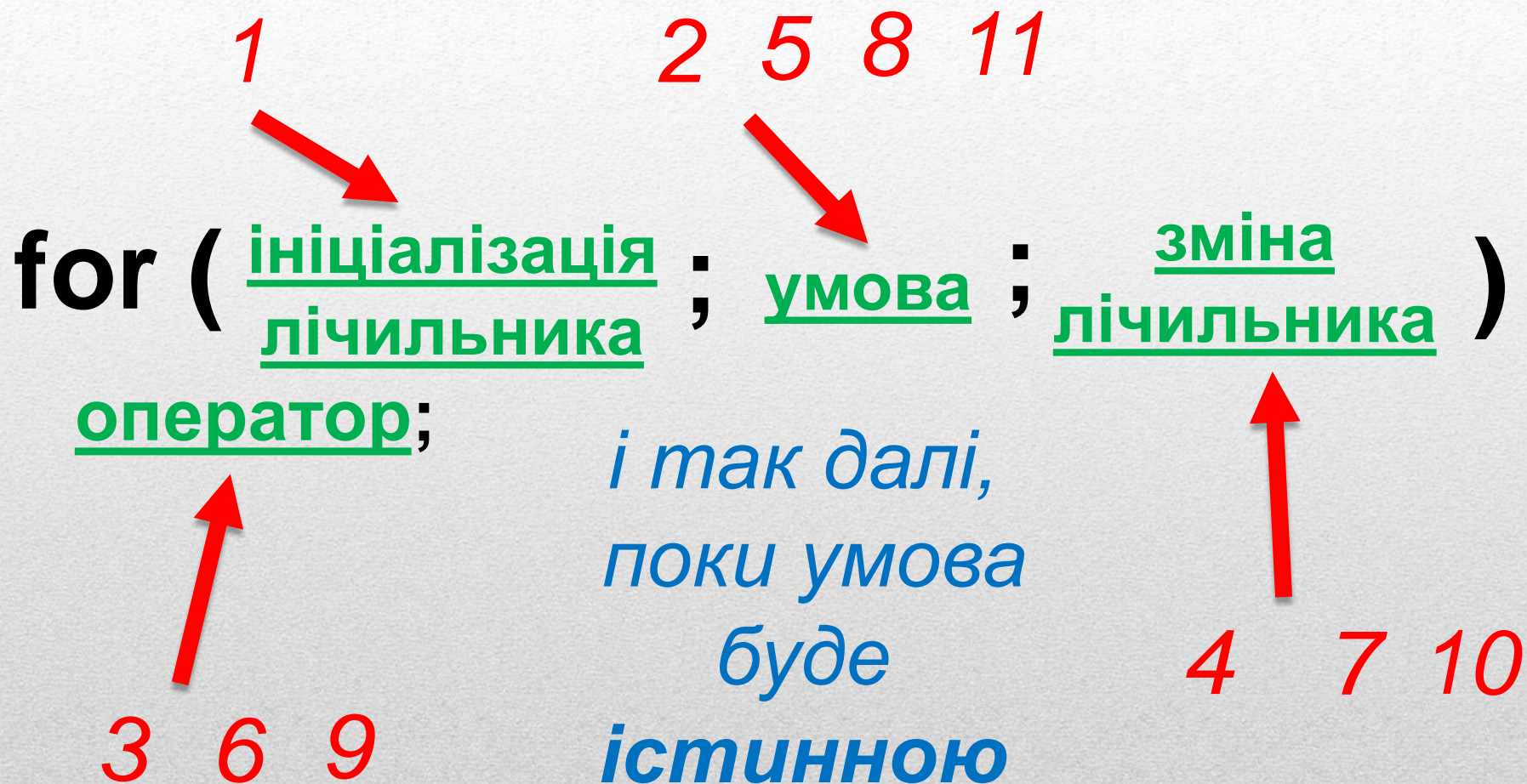
```
for ( ініціалізація ; умова ; зміна  
      лічильника ; лічильника )  
      оператор;
```

for (ініціалізація ; умова ; зміна
лічильника ; лічильника)
оператор;

Схема роботи циклу **for**:

1. здійснюється **ініціалізація лічильника** циклу
2. перевіряється **істинність умови**
3. якщо умова **істинна** – **виконується тіло циклу**
(оператор),
якщо **хибна** – **вихід з циклу**
4. здійснюється **зміна лічильника** і перехід до пункту 2.

Отже, схема роботи циклу **for** виглядає так:

Отже, можна зробити такі

ВИСНОВКИ:

- 1) ініціалізація лічильника виконується один раз перед початком циклу
- 2) перевірка умови виконується перед початком кожної ітерації
- 3) зміна лічильника здійснюється наприкінці кожної ітерації

Цикл **for** використовують, коли потрібно перебрати певну послідовність чисел.

Завдання. Визначити кількість чисел від 1 до N, які діляться на 3

```
#include <stdio.h>
int main(){
    int n, result = 0;
    printf("n = "); scanf("%d", &n);
    for (int i = 1; i <= n; i++)
        if (i % 3 == 0)
            result++;
    printf("result = %d\n", result);
return 0;
}
```

Завдання. Визначити кількість чисел від 1 до N, які діляться на 3. Інший варіант розв'язання:


```
#include <stdio.h>
int main()
{
    int n, result = 0;
    printf("n = ");
    scanf("%d", &n);
    for (int i = 3; i <= n; i+=3)
        result++;
    printf("result = %d\n", result);
}
```

*збільшення
лічильника
на 3*

Цикл **for** завжди можна замінити циклом **while** і навпаки

```
for ( ініціалізація  
      лічильника ; умова ; зміна  
      лічильника )  
  тіло циклу;
```



```
ініціалізація лічильника;  
while ( умова )  
{  
  тіло циклу;  
  зміна лічильника;  
}
```

*еквівалентні
цикли*

Приклад:

```
int n, i, result = 0;
printf("n = "); scanf("%d", &n);
for (i = 3; i <= n; i+=3)
    result++;
```

```
int n, i = 3, result = 0;
printf("n = "); scanf("%d", &n);
while (i <= n)
{
    result++;
    i+=3;
}
```

У циклі **for** може бути відсутньою будь-яка з трьох компонент:

```
for ( ініціалізація ; умова ; зміна  
лічильника ; лічильника )  
тіло циклу;
```

Якщо у циклі **for** відсутня умова, тоді вона вважається завжди істинною.

Ось такий цикл є синтаксично коректним, але він є нескінченним:

```
for ( ; ; )  
{  
}
```

*еквівалентні
цикли*


```
while (1)  
{  
}
```

Для того, щоб перервати цикл у мові
Сі існує оператор **break**;

Оператор **break** дозволяє завершити
будь-який цикл: **while**, **for** або **do ...**
while

*За допомогою нього можна забезпечити
завершення нескінченного циклу.*

```
while (умова1)
```

```
{
```

```
оператор1;
```


```
if (умова2)
```

```
  break;
```


```
оператор2;
```

```
}
```

*умова продовження
циклу (якщо умова
істинна, то тіло
циклу виконується
ще раз)*

*умова завершення
циклу (якщо умова
істинна, то цикл
переривається)*

Отже, наступні цикли є еквівалентними:

```
int n, i = 3, result = 0;  
printf("n = "); scanf("%d", &n);
```

```
while (i <= n)  
{  
    result++;  
    i += 3;  
}
```


*еквівалентні
цикли*

```
while (1)  
{  
    if (i > n)  
        break;  
    result++;  
    i += 3;  
}
```


*еквівалентні
умови*

У циклах можна використовувати також оператор **continue**;

Оператор **continue** завершує поточну ітерацію і передає управління:

- у циклах **while** та **do ... while** – на перевірку умови;
- у циклі **for** – на зміну лічильника циклу

Приклад:

```
double a = -5,  
        b = 5,  
        h = 0.5, x, res;  
for (x = a; x <= b; x += h)  
{  
    if (x == 0)  
        continue;  
    res = 1 / x;  
    printf("1 / %f == %f\n", x, res);  
}
```

сюди

якщо x дорівнює нулю, то одразу здійснюється перехід на зміну лічильника

```
int i = 1, k = 10, sum = 0;
for (; i <= k; i++)
    sum = sum + i;
printf("sum = %d\n", sum);
```

```
int k = 10, sum = 0;
for (int i = 1; i <= k; ){
    sum = sum + i;
    i++;
}
printf("sum = %d\n", sum);
```

```
int k = 10;
for (int i = 1, j = 2; i <= k; i++, j += 2)
printf("i = %3d    j = %3d\n", i, j);
```

```
double sum = 0.0, a = 0.0;
double b = 1.0, h = 0.01, x;
for (x = a; x < b; x += h)
sum += x;
printf("%.3f\n", sum);
```

```
int i, j;
for (i = 2; i < 10; i++) {
    for (j = 2; j < 10; j++)
        printf("%d*%d=%d\n", i, j,
i*j);
    printf("\n");
}
```

```
int i = 1, j = 0;
while (i < 10) {
    while (j < i) {
        printf("%c", '*');
        j++;
    }
    printf("\n");
    j = 0; i++;
}
```

```
for (int i = 1; i < 10; i++) {
    for(int j=0; j<i; j++)
        printf("%c", '*');
    printf("\n");
}
```


Приклади:

1

Підрахувати суму тільки непарних чисел з деякого діапазону

```
int result = 0;
for (int i = 0; i < 10; i++){
    if (i % 2 == 0) continue;
    result += i;
}
printf("result = %d", result);
```

2

Вивести x^2 тільки для додатних чисел

```
int x;
for (int i = 0; i < 10; ++i){
    scanf("%d", &x);
    if (x < 0) continue;
    printf("=%d\n", x*x);
}
```


Приклади:

1	Знайти суму чисел, кратних трьом, в діапазоні від 0 до 50.
2	Знайти кількість чисел, кратних 5, в діапазоні від 0 до 45.
3	Обчислити значення функції $F(x) = e^{4x} \sqrt{x} - 4x$ на відрізку $[1,5]$ кроком 1.
4	Обчислити значення функції $F(x) = 1 + e^x - 4x$ на відрізку $[1,5.2]$ кроком 0,2.

```
#define _CRT_SECURE_NO_WARNINGS
#include<stdio.h>
#include<windows.h>
#include <conio.h>
int main() {
SetConsoleCP(1251); SetConsoleOutputCP(1251);
int y = 1; char x;
while (y) {
    printf("Введіть букву\n");
    x = _getch();
    switch (x){
        case 'а': printf("АКУЛА\n"); break;
        case 'б': printf("БУРУНДУК\n"); break;
        case 'ф': printf("ФАРБА\n"); break;
        default: printf("нема\n"); break;
    }
    printf("Продовжити так - 1 ні - 0\n"); scanf("%i", &y);
}
return 0;
}
```